

APPROACHING INCLUSION

DANISH SCHOOL OF EDUCATION

AARHUS UNIVERSITY

APPROACHING INCLUSION
15 NOVEMBER 2017

JANNE HEDEGAARD HANSEN
ASSOCIATE PROFESSOR

FORMÅL OG FOKUS

Udforske lærere, interne- og eksterne ressourcepersoners arbejde og samarbejde og betydningen heraf for elevers mulige former for deltagelse i skolens læringsmiljøer

Udvikle nye forståelser af og tilgange til analyse af den inkluderende skole

KONSTRUKTION AF DATA

12 ugers feltarbejde på 6 forskellige skoler i indskoling og udskoling med videooptagelse og feltnoter fra klasserummet

Lydoptagelse og feltnoter fra 72 forskellige møder mellem lærere, interne og eksterne ressourcepersoner samt ledelse

27 interviews med udvalgte elever, lærere, interne- og eksterne ressourcepersoner

Der er gennemført første kodning af materialet og analysearbejdet er netop startet op

Vi kan pege på tendenser men ikke på resultater

LIDT BAGGRUND

Inklusion som pædagogisk begreb: hvordan det med pædagogiske og didaktiske greb er muligt at udvikle inkluderende læringsmiljøer

Projektet forskyder fokus fra udvikling af pædagogisk og didaktisk praksis til betydningen af konstituering af fællesskaber gennem inklusions- og eksklusionsprocesser

Projektet tager udgangspunkt i en forståelse af inklusion som en social praksis, der konstituerer sig gennem inklusions- og eksklusionsprocesser, og som fører til etablering af en social orden, der udtrykker en kontinuerlig forhandling mellem det individuelle og det kollektive

SOCIAL PRAKSIS

Social praksis udgør de mange og forskellige sociale processer, interaktioner, relationer, og handlinger som orienterer sig mod regler, normer, værdier, moral, rutiner og som fører til en specifik social orden

EKSEMPLER

Rutiner:

Læsebånd
Dukseordning
Månedens elev
Morgensang
Pauser

Regler

Række hånden op
Komme til time, når klokken ringer
Ro
Ikke tale i munden på hinanden
Man må ikke 'dimse' med ting

Normer:

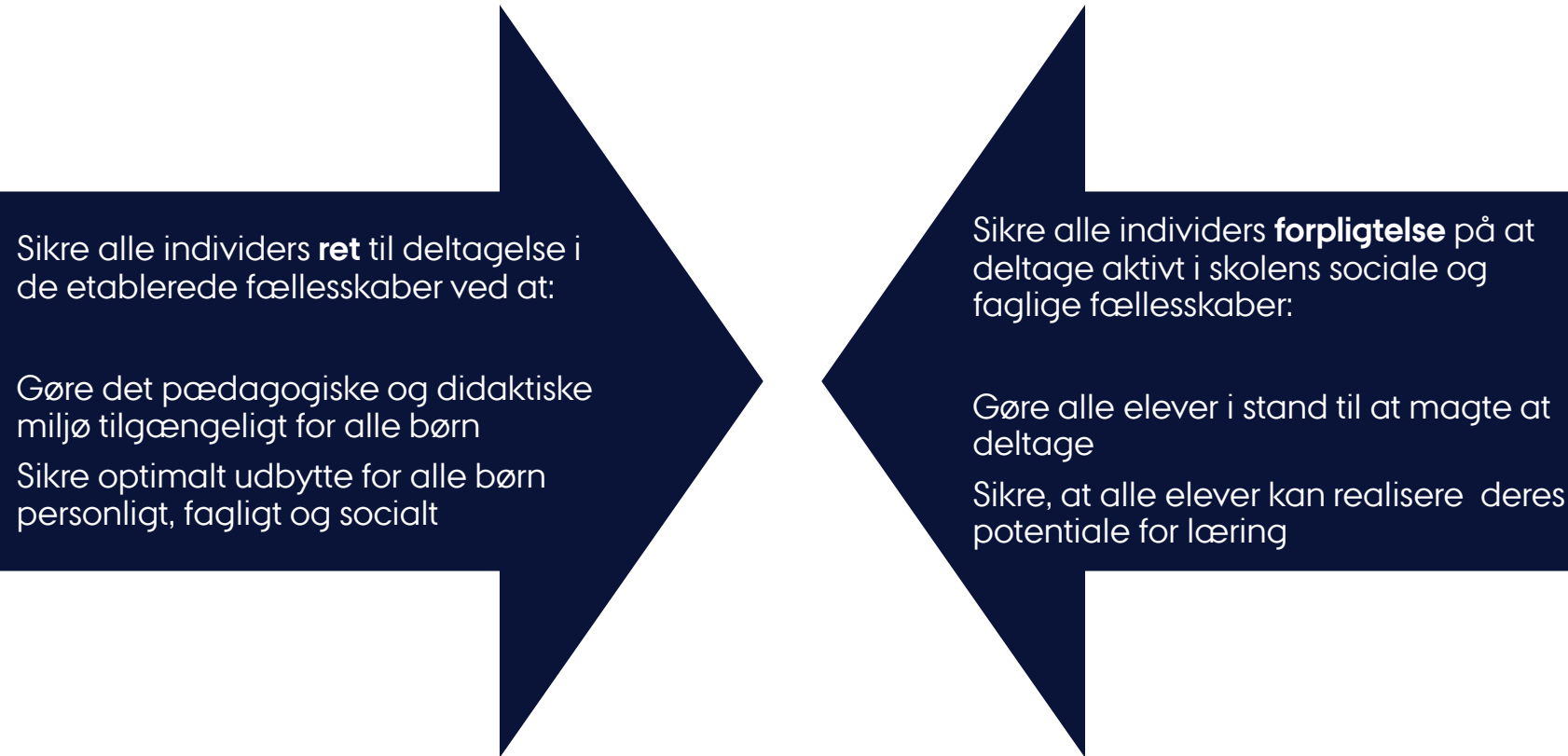
Vente på tur
Stå i kø
Være faglig interesseret
Ikke være fjollet
Selvrefleksion
Forhandlingsevne
Køn på den rigtige måde

Værdier:

Alle skal lære
Anerkendelse
Ligeværd
Hensyn til forskellighed
Motivation
En god kammerat

RETTEEN OG PLIGTEN TIL DELTAGELSE

- forudsætter en gensidig forhandling af balancen mellem det kollektive og det individuelle

DET INDIVIDUELLE OG DET KOLLEKTIVE

- Individene forhandler og internaliserer en given social orden
- At skabe orden sætter grænse for forskellighed
- Et fællesskab kan rumme en høj grad af forskellighed, men der vil samtidig være grænser for forskellighed for at sikre, at den sociale orden ikke bryder sammen

MØNSTRE, DER INKLUDERER OG EKSKLUDERER

Udforske de kategoriseringer, handlinger, forhandlinger, relationer, positioneringer, interesser og artefakter, der bidrager til at sortere og skabe orden og stabilitet inden for en given social praksis

Identificere de sociale og kulturelle mønstre, der bidrager til at sætte grænse mellem inklusion og eksklusion og dermed mellem mulige og ikke mulige handlemåder, positioneringer og deltagelsesformer

SKOLENS SOCIALE PRAKSIS

Pædagogik og didaktik udgør blot et enkelt element i den komplekse sociale praksis, der udfolder sig i skolen. Også fænomener som relationskompetence, klasseledelse, læringsmålstyret undervisning, test eller holddeling er kun elementer i skolens sociale praksis

KOMPLEKSITET

Det er ikke muligt at pege på enkeltfaktorer, som årsag eller problem

Det er ikke muligt at pege på enkeltfaktorer, som virkning eller løsning

Vi må forstå alle dele af skolens sociale praksis som processer, der hænger sammen og som kontinuerligt transformeres ind i nye sammenhænge

ET CENTRALT SPØRGSMÅL

Hvordan håndteres både inklusions- og eksklusionsprocesser på en måde, så de i så høj grad som muligt sikrer alle børns deltagelse, læring og trivsel?

AARHUS
UNIVERSITY